

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH¹⁾

z dnia ..... 2019 r.

**w sprawie przekazywania w ramach pomocy konsularnej kwoty pieniężnej
za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 40a ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2141 oraz z 2019 r. poz. 60 i 1687) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób przekazania przez konsula kwoty stanowiącej równowartość kwoty wpłaconej przez osobę trzecią;
- 2) sposób przeliczania równowartości kwoty, która ma być przekazana;
- 3) wzór potwierdzenia przekazania kwoty stanowiącej równowartość kwoty wpłaconej przez osobę trzecią.

§ 2. Wpłaty kwoty pieniężnej na zabezpieczenie podstawowych potrzeb osoby, której ma być udzielona pomoc konsularna dokonuje się:

- 1) w walucie wskazanej przez konsula – na wskazany przez niego rachunek bankowy właściwego urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego;
- 2) w złotych – na wskazany przez konsula rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych.

§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 2 pkt 2, konsul przelicza wpłaconą w złotych kwotę na walutę państwa przyjmującego lub walutę, w której pobiera opłaty konsularne, stosując obowiązujący w dniu wpłaty kurs sprzedaży ogłaszany przez Narodowy Bank Polski, a gdy brak takiej możliwości - kurs referencyjny ogłaszany przez bank centralny państwa przyjmującego, a jeśli to nie będzie możliwe inny powszechnie stosowany kurs referencyjny.

---

¹⁾ Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem administracji rządowej - sprawy zagraniczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Zagranicznych (Dz. U. poz. 98)

§ 4. 1. Konsul przekazuje za pokwitowaniem kwotę, o której w mowa w § 2, wskazanej osobie, jej przedstawicielowi ustawowemu albo pełnomocnikowi, w walucie państwa przyjmującego albo w walucie, w której pobiera opłaty konsularne.

2. Jeżeli zachodzą okoliczności uniemożliwiające osobiste przekazanie, konsul wpłaca kwotę, o której w mowa w § 2, do kasy lub na rachunek bankowy podmiotu właściwego ze względu na miejsce przebywania osoby, której ma być udzielona pomoc konsularna – wskazanego przez tę osobę, jej przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo przez osobę wpłacającą.

3. Koszty związane z dokonaniem wpłaty, o której mowa w ust. 2, potrąca się z kwoty, o której w mowa w § 2.

§ 5. W przypadku braku możliwości przekazania kwoty, o której mowa w § 2, jest ona zwracana na rachunek bankowy, z którego dokonywana była wpłata po potrąceniu kosztów związanych z koniecznością dokonania zwrotu.

§ 6. Konsul dokumentuje przekazanie kwoty, o której w mowa w § 2, na potwierdzeniu przekazania kwoty stanowiącej równowartość kwoty wpłaconej przez osobę trzecią, sporządzonym według wzoru, określonego w załączniku do rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER SPRAW
ZAGRANICZNYCH**

za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Monika Zuchniak-Pazdan
Kierująca Biurem
Zastępca Dyrektora
BIURO DYREKTORA GENERALNEGO

UZASADNIENIE

I. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy Prawo konsularne (Dz. U. poz. 1687), poprzez dodanie art. 40a w ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2141, z późn. zm.), rozszerza katalog działań, które są rozumiane pod pojęciem „pomocy konsularnej”. W ramach pomocy konsularnej konsul będzie mógł dokonać przekazania obywatelowi polskiemu znajdującemu się w sytuacji wymagającej udzielenia pomocy konsularnej, środków pieniężnych, jeżeli osoba trzecia wpłaci oznaczoną kwotę pieniężną na rachunek bankowy urzędu konsularnego, przedstawicielstwa dyplomatycznego albo urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych, pozwalającą na zabezpieczenie jego podstawowych potrzeb. Przepis ten będzie mógł mieć zastosowanie do osób zatrzymanych, aresztowanych lub odbywających kary pozbawienia wolności, a także innych osób potrzebujących pomocy konsularnej, które znajdują się w miejscach, gdzie nie jest możliwe przekazanie bezpośredniego transferu finansowego od osoby trzeciej na ich rzecz. Takie sytuacje występują w miejscach, gdzie jest ograniczona dostępność usług bankowych i przekazów pieniężnych lub z uwagi na sytuację osoby potrzebującej – nie może ona samodzielnie odebrać takiego transferu. Proponowany zapis stanowi alternatywę dla udzielania ze środków publicznych zapomóg osobom, które nie mogą pozyskać niezbędnych środków finansowych w inny sposób.

W ramach ww. zmiany, stosownie do delegacji ustawowej zawartej w dodanym nowelizacją art. 40a ust. 2 ustawy Prawo konsularne, w drodze rozporządzenia określony zostaje sposób przekazywania otrzymanych środków finansowych osobom, dla których są one przeznaczone, a także sposób przeliczania równowartości tych środków oraz wzór sposobu potwierdzenia przekazania kwoty pieniężnej osobie, dla której została ona przekazana.

W zakresie sposobu przekazywania kwoty pieniężnej wpłaconej przez osobę trzecią określa się, że wpłaty kwoty, która ma zostać przekazana dokonuje się na wskazany przez konsula rachunek bankowy właściwego urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego w walucie wskazanej przez konsula albo na wskazany przez konsula rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych w złotych. Konsul wskazuje walutę, w której kwota ma zostać wpłacona w zależności od dostępności bankowych rachunków walutowych urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego.

W przypadku dokonania wpłaty w złotych polskich, konsul przed przekazaniem jej wskazanej osobie dokonuje przeliczenia kwoty na walutę państwa przyjmującego lub walutę, w której przyjmuje opłaty konsularne, w zależności od okoliczności danej sprawy i dostępnych możliwości posłużenia się określoną walutą. Przy przeliczeniu stosowany będzie kurs sprzedaży ogłaszany przez Narodowy Bank

Polski, a gdy brak byłoby takiej możliwości - kurs referencyjny ogłaszany przez bank centralny państwa przyjmującego, a jeśli i to nie byłoby możliwe - inny powszechnie stosowany kurs referencyjny.

Przekazanie kwoty, będzie odbywać się do rąk własnych wskazanej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. Jeżeli brak będzie możliwości osobistego przekazania środków konsul będzie mógł dokonać wpłaty przekazanych środków do kasy lub na wskazany rachunek bankowy podmiotu właściwego ze względu na miejsce przebywania osoby, której ma być udzielona pomoc konsularna (rachunek bankowy lub do kasy zakładu karnego, aresztu, szpitala lub innego miejsca przebywania osoby). W przypadku, gdy przekazanie kwoty będzie wiązać się z dodatkowymi opłatami, ich wysokość będzie potrącana z wpłacanej kwoty, co ma wyeliminować ewentualne skutki finansowe projektowanej regulacji dla budżetu państwa.

W przypadku braku możliwości przekazania wpłaconej kwoty (np. z powodu braku możliwości skontaktowania się ze wskazaną osobą, braku technicznych możliwości przekazania środków pieniężnych lub odmowy ich przyjęcia przez osobę, której mają zostać przekazane), zwracane są one na rachunek bankowy, z którego dokonywana była wpłata po potrąceniu kosztów związanych z transakcją.

Przekazanie środków finansowych będzie dokumentowane przez konsula w postaci potwierdzenia, którego wzór określi załącznik do rozporządzenia. Przekazanie wpłaconej przez osobę trzecią kwoty będzie potwierdzane podpisem osoby ją odbierającej lub dokumentem potwierdzającym dokonanie wpłaty.

Projektowane rozwiązania zapewnią większą efektywność pomocy konsularnej, usprawnią podejmowanie działań pomocowych oraz ograniczą konieczność ich finansowania ze środków publicznych.

II. Brak jest alternatywnych możliwości osiągnięcia zamierzonego celu niż wydanie przedmiotowego rozporządzenia.

III. Planuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Skrócenie terminu na wejście rozporządzenia w życie wynika z potrzeby realizacji przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo konsularne (Dz. U. z 2019 r. poz. 1687). Dodany do ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2141, z późn. zm.) art. 40a w ust. 1 rozszerzył katalog działań, które są rozumiane jako pomoc konsularna. Z uwagi na termin wejścia w życie przepisów ustawy nowelizującej, tj. dzień 4 listopada br. skrócenie terminu na wejście w życie rozporządzenia umożliwi niezwłoczną realizację przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne, po nowelizacji.

IV. Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r., poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Realizując obowiązek wynikający z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292) dokonania oceny przewidywanego wpływu projektu na działalność mikro - przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców należy stwierdzić, że rozporządzenie nie będzie wywierać wpływu na sektor przedsiębiorczości.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

V. Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

VI. Projekt nie wymaga przedłożenia go właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Spraw Zagranicznych
z dnia ..... (poz. ...)

WZÓR
POTWIERDZENIE PRZEKAZANIA KWOTY PIENIĘŻNEJ STANOWIĄCEJ
RÓWNOWARTOŚĆ KWOTY WPLACONEJ PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ

Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w .....
przekazał ..... (dane osobowe)
dnia .....
kwotę .....
przeliczoną według kursu ..... z dnia .....¹

Informacja o formie przekazania kwoty pieniężnej:²

1) dokonano wpłaty w kasie/ na rachunek³ .....
(w załączeniu potwierdzenie wpłaty).

2) przekazano osobiście:

Potwierdzam otrzymanie kwoty .....⁴

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis)

3) ze względu na brak możliwości dokonania przekazania, kwotę zwrócono:
na rachunek bankowy ..... (właściciel) nr .....
(w załączeniu potwierdzenie wpłaty).

.....
(miejsowość, data)

.....
(pieczęć urzędowa urzędu konsularnego/
przedstawicielstwa dyplomatycznego)

.....
(podpis i pieczęć konsula)

¹ Należy skreślić, jeśli kwota nie była przeliczana.

² Należy wybrać właściwe.

³ Np.: wpłata na rachunek bankowy/ do kasy zakładu karnego, aresztu, szpitala lub innego miejsca przebywania.

⁴ Należy wskazać wysokość kwoty oraz walutę.